

**R. P. Honorati Fabri, Societatis Jesu Theologi,
Apologeticus Doctrinæ Moralis Eiusdem Societatis**

Fabri, Honoré

Coloniæ Agrippinæ, MDCLXXII

Censura Reverendissimo Patris Joannis Antonii Velazquez Societatis Jesu,
in Castellana Provincia semel, & iterum Provincialis; & in Regio
Salmanticensi Collegio quondam sacrarum litterarum ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94565](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94565)

LECTORI BENEVOLO.

nes per summam calumniam Jesuitis affixas, neque alias ex variis Authoribus jure defensionis excerptas, & traductas. Hunc autem fuisse Opusculi scopum, & exitum, satis comprobatur præfatio Amadæi ad Lectorem, & rigorosum libri examen, auctoritate Apostolica, viris doctissimis commissum. Quo diligenter præmissis, anno 1665. & 1666. Summus Pontifex Alexander VII. inter quadraginta & quinque propositiones ex variis Authoribus, quas ut scandalosas damnavit, & prohibuit, unam super viginti, ex præfatio opusculo eas referente, deprompsit. Quarum vix una Jesuitam patronum agnorat, ut constat ex ipso, ubi suis restituuntur Authoribus; & ex supplici ejusdem Amadæi bello ad Eminent. Cardinales & Sacre Congregationis Indicis integerrimos judices, novam opusculi editionem ab ipsis recens confixi, exorantis, ut opinionibus, quas ex aliis refert, suum omnibus, prout desideratur, (ne indocti in aliqua offendant) judicium adjungat. Et nisi mea me fallit spes, res pro votis succedet, & feliciori exitu. Quare, sine Dario, clarus Alexander. Interim verò, dum opus prælo paratur, ex questionibus, quas Amadæus historicè tantum, prout ad suam causam agebat, tetigit, in has dissertationes, eas solum derivabo, vel in compendium radactas attingam, quæ venenolo mosui paratum antidotum exigunt. Ne (ut ait Cyprianus lib. uni. ad Demetr.) diffidens incipiat, quod tacemus, & dum criminationes falsas contemnimus refutare, videamur crimen agere. VALE.

Formalia Authorum verba, duplici asterisco, ** continentur.

FACULTAS R. P. PROVINCIALIS SOCIETATIS Iesu in Provincia Toletana.

Genefius de la Puente, Societatis Iesu in Provincia Toletana Præpositus Provincialis, potestate ad id mihi facta à Reverendo Admodum Patre nostro Paulo de Olvera Præposito Generali, facultatem facio, ut liber inscriptus: Selectæ Quæstiones ex præcipuis Theologiæ Moralis Tractatibus, P. Matthæi de Moya nostræ Societatis Theologi, & ejusdem Societatis grativum, Doctorumque hominum judicio approbatus, Typis mandetur. In quorum fidem has litteras manu nostra subscriptas, & sigillo nostro munitas dedimus Matrui in nostro Imperiali Collegio, die 3. Maii anno Domini 1669.

Genefius de la Puente.

CENSURA REVERENDISSIMI PATRIS JOANNIS ANTONII VELAZQUEZ Societatis Iesu, in Castellana Provincia semel, & iterum Provincialis: & in Regno Salmanticensi Collegio quondam sacrarum litterarum interpretis, & nunc pro cæteru Immaculatæ Conceptionis B. Virginis à Rege Philippo Quarto, & à Carolo Secundo deputati.

LIBRVM, cui titulus: *Selectæ quæstiones ex præcipuis Theologiæ moralis tractatibus Authoris P. Matthæi de Moya Societatis IESU, olim in Collegio Complutensi Sacra Theologiae scholasticæ Professore*, ex commissione D. D. Don Francisco Forteza, Toletanæ Diocesis Vicario Generali, cui id juris est, ad censendum traditum accuratè legi, & attente per-
volvi, eumque dignissimum censeo, qui publicam lucem aspiciat; cum nihil orthodoxæ fidei, nihil bonorum morum integritati contrarium contineat; quinimò sit ex optimorum Doctorum placitis, veluti ex variis floribus texta corona pulcherrima spirans; per quam suaviter, & salubriter ad veram, solidamque moralem doctrinæ cognitionem, & accuratam difficultu in difficultatibus ad praxim spectantium solutionem: præsertim verò illud hoc in opere maxime laudandum censeo, quod cum hodierna tempestate valde sit anceps, morales dissertationes pro dignitate conscribere, tum quod ea de re, *libros scribendi nullus sit finis*; tum vel maxime quod dimicent, plerumque ex utraque acie Scriptores; dum alii actum agentes communia, & vetera transcribunt, quin aliquid de suo addant; alii è contra nova, & cruda

nullo Doctore, aut ductore prævio velint obtrudere, de quibus dixisse videtur Hypocrates: *Præcepit, & labi facilis est nimia sui confidentia*: possumusque illis aptare, quod Comicus de novis sui ævi comædiis cum novis nostri temporis nummis compositis, quibus minus pondus, & incertus valor est, opportunè dicebat

*Nam nunc nova, quæ prodeunt comedia
multo nequiores sunt, quam nummi novi.*

Auctor quidem inter hos scopulos securè incedat: ex primens illud Quintiliani monitum, ut nova communiter; communia noviter dicantur: nam cum una ex parte vetera, & communia tangit (ut est in omnigenæ doctrinæ scientissimus, & in libris moralibus versatissimus.)

Vno se pectore cuncta vetustas

Condidit, & maior collectis viribus exit.

Majus siquidem pondus; lucidiorem claritatem, & majores, seu valentiores vires ab ipsius ingenio, & explicandi facilitate accipiunt, uti scribam doctum in Regno celorum monebat Vincentius Lyrinensis. O Sacerdos! O trator! O Doctor! si te divinum munus idoneum fecerit ingenio, exercitatione; doctrina, isto spiritualis tabernaculi Beſeleel, pretioſas divini dogmatis gemmas exſculpe, fideliter coapta, odorna ſapienter, aduice ſplendorem, gratiam, venuſtatem: intelligatur te exponente illuſtrius, quod ante obſcurius credebatur: Per te poſteritas intellectu gratuletur, quod antea vetuſtas non intellectu venerabatur. Sed enim cum alia ex parte, novum aliquid ingenium ejus parturit, & ex propria pharetra depromit, ſic ſe omnino gerit, ut eidem Vincentio adhæreat ibidem ſubſcienti: Eadem tamen, quæ didiciſti doce, ut cum dicas novè, non dicas nova: eam nimirum rationum firmitatem, & ſimilium ex aliis Doctorum placitis ratiocinationum ſoliditatem, ſuis opinionibus ingerens, ut velut altis radicibus innixæ ſubſiſtant: Jam verò ſi aliqui nonnulla ex his ſub luce maligna aliquando eſſe voluerint: pro Auctore ſtabit illud ſeptimæ Synodi. Fuit apud nos quoddam prælium ſine ferro, dum ſermones iaciunt, & iaciuntur, ſed triumphale habemus trophæum, veritatem, quæ non vincitur: Ergo in uſum, & fructum plurimorum, quam primum liber iſte publicè appareat. Sic enim Caſſiodori verbis cenſeo: Neque enim fieri poterat, ut quem tantus Auctor, ſimilis tanta produxerat, ſententia noſtra in eo corrigendum aliquid in veniret. Matriti in hoc Imperiali Societatis Jeſu Collegio, die decima Maii, anno 1669.

*Ioannes Antonius
Velazquez.*

Licentia del Ordinaria.

Nos el Doctor Don Francisco Forteza, Abad de San Vicente de la Sierra, Dignidad en la Santa Iglesia de Toledo, y Vicario de esta Villa de Madrid, y su Partido, &c. Por la presente, por lo que a Nos toca, damos licencia, para que se pueda imprimir, y vender un libro, intitulado: *Selectæ Quaestiones, ex præcipuis Theologia moralis Tractatibus, compuesto por el Padre Mattheo de Moya, de la Compannia de Iesus, attento à que de la censura del Padre Juan Antonio Velazquez, de la misma Compannia, à quien le remittimos, consta no contiene cosa contra nuestra Santa Fè, y buenas costumbres. En Madrid à treze de Mayo de mil y seiscientos y sesenta y nueve.*

Doct. D. Francisco Forteza.

Por su mandado

Juan Bautista Sanz Bravo.